

Pracovní list č. 7:

Měkkýši – *Mollusca* I: plži (*Gastropoda*)

I. Přijímání potravy u suchozemských plžů

PO: Jak plži přijímají potravu? Mají zuby?

Postup:

1. umíchejte kaši z mouky, cukru a vody
2. dřevěnou tyčinkou udělejte pásek na sklo
3. položte na sklo hlemýždě (nebo oblovku)
4. ze spodní strany pozorujte, jak hlemýžď (oblovka) přijímá potravu
5. písemně odpovězte na problémovou otázku

II. Přijímání potravy u vodních plžů

Postup:

1. do akvária, jehož stěny jsou pokryté řasami, dejte bahenku nebo plovatku či okružáka (nebo ampulárii)
2. pozorujte, jak konzumuje řasy

PO: Kterým orgánem seškrabují plži řasy ze stěny akvária?

III. Pohyb plžů

Postup:

1. hlemýždě (páskovku, oblovku, ...) dejte na skleněnou desku
2. desku zvedněte a pozorujte pohyb zespodu
3. uvidíte světlé a tmavé pásy na noze

PO: Čím jsou tyto pásy způsobené?

4. do cesty dejte hlemýžďi žiletku upevněnou v zátce

PO: Přeleze hlemýžď žiletku? Pořeže se? Proč?

IV. Poznávání a zakreslení ulit nejběžnějších plžů

štítkonošci (*Polyplacophora*):

1. chroustnatka středomořská (*Chiton olivaceus*)

plži (*Gastropoda*): předožábří (*Prosobranchiata*):

2. přílipka miskovitá (<i>Patella vulgaris</i>)	dvoupředsíňový (Diotocardia)
3. ušň mořská (<i>Haliotis tuberculata</i>)	dvoupředsíňový (Diotocardia)
4. donka dalmatská (<i>Astraea rugosa</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
5. homolice (<i>Conus</i> spp.)	jednopředsíňový (Monotocardia)
6. jehlanka obecná (<i>Gourmya vulgata</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
7. kotouč obecný (<i>Monodonta turbinata</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
8. křídlatec obecný (<i>Lambis lambis</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
9. křídlatec veliký (<i>Strombus gigas</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
10. křídlatka pelikání (<i>Aporrhais pespelecani</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
11. ostranka jaderská (<i>Murex brandaris</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
12. ostranka tupá (<i>Murex trunculus</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
13. rapana žilkovaná (<i>Rapana venosa</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
14. vršatka síťkovaná (<i>Hinia reticulata</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
15. zavinutec tygrovaný (<i>Cypraea tigris</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
16. ampulárie jihoamerická (<i>Ampularia gigas</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)
17. bahenka živorodá (<i>Viviparus contectus</i>)	jednopředsíňový (Monotocardia)

plži (*Gastropoda*): zadožábří (*Opisthobranchiata*):

18. zej tečkovaný (*Aplysia punctata*)

plži (*Gastropoda*): plicnatí (*Pulmonata*):

19. okružák ploský (<i>Planorbarius corneus</i>)	spodnoocí (Basommatophora)
20. plovatka nadmutá (<i>Lymnaea auricularia</i>)	spodnoocí (Basommatophora)
21. plovatka bahenní (<i>Lymnaea stagnalis</i>)	spodnoocí (Basommatophora)
22. jantarka obecná (<i>Succinea putris</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)
23. oblovka velká (<i>Achatina achatina</i>)	stopkoocí (Stylommatophora) – Afrika!
24. páskovka keřová (<i>Cepaea hortensis</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)
25. plamatka lesní (<i>Arianta arbustorum</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)
26. skalnice kýlnatá (<i>Helicigona lapicida</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)
27. skalnice lepá (<i>Faustina faustina</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)
28. suchomilka obecná (<i>Helicella obvia</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)
29. vřetenatka mnohozubá (<i>Lacinaria plicata</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)
30. zemoun skalní (<i>Aegopis verticillus</i>)	stopkoocí (Stylommatophora)